

Iktatószám

Budapestre vonatkozó újságcikk

Osztályozás

712.21

Szerző *Salamon Ö.*Cím *Az új Margitsziget.*Forrás: *Budapesti hírlap.*

Bp.

(Hely)

1900 VIII/i

(Idő)

(Köt. v. füz.)

Hely

Margitsziget

Idő

1900

Személy

Helyszám

Az új Margitsziget.

— A Budapesti Hírlap eredeti tárcája. —

Vannak olyan önző emberek, a kik a paradicsomba sem kíváncsiak, tisztán azért, mert oda más is eljut.

Eddigélé sokan tisztán azért örültek a Margitszigetnek, mert oda gyalog nem juthatott senki. Kettős élvezettel szívták a rózsairattal itatott ózonlevegőt, mert a sziget néhány százezer gyalogjáró elől el volt zárva.

— Ime, az igazi romantika! — mondották a sziget vendégei, — milyen nyugodalmas, milyen esőndes ez a hely!

Eddigélé itt csakugyan mindenki úgy érezte magát, mintha az egész szigetből is valami az övé volna.

Ez az érzés nemsokára megszűnik, ha magánfogaton vagy bérkocsin hajtának majd át a szigetre.

A sziget szépsége ezentul mindenkié.

Szomorkodnak is e miatt a romantika önző barátjai, a kik kezdettől fogva ellenezték a hid tervét és inkább halálra unatkoztak.

Mert az unalom volt eddigélé a szigetnek jellemző főbaja.

Cigányzenét, fürdőt, vendéglőt, romokat, gesztenyefákat és jó levegőt, mindennek a boldogságá a hajóra való várakozás tönkretette.

Néhány évtizede már, hogy szép, kecses gőzösök viszik a közönséget a szigetre. Ugyan hány millió órát vittek el a budapesti közönségtől?

Hálás érzéssel gondolunk azokra a kellemes percekre, a melyeket a fedélzeten eltöltöttünk, de mi ez az örökre elveszett időhöz képest!

Mennyi félóra veszett el a hajóállomáson. Hány fürdővendég maradt le a gyorsvonatról és hány tisztviselőt orroltak meg, a miért oly gyakran lekészt.

Teljes lehetetlenség volt az időt úgy kiszámítani, hogy ember pontosan érkezzék a minden félórában induló hajókhoz.

Még a Margitsziget fenséges gazdájának is akárhányszor kellett várnia hajóra, a mikor budai palotájából a lipótvárosi hajóállomáshoz hajtattott.

Márkus Emma esztendőkön át nyaralt a szigeten. Egyszer Láncoz Ilka vendégével együtt vidáman reggelizett a vendéglő terraszán és lekészt a hajóról. Tehát lemaradtak a Nemzeti Színház egyik főpróbájáról.

A hajóállomástól néhány lépésre a lóvonatos kocsis pedig vidáman trombitált, hívogatta, csalogatva az utasokat.

A két művészoda oda rohant.

— Tudná-e utólrni a hajót, ha rögtön indul?

— Tudnám bizony, csak hogy nem mehetek rögtön, mivel várnom kell, a mig több utas akad.

Márkus Emma kétségbeesetten tanakodott társasága gavallérjaival. Végre egyiknek az az elmés ötlete támadt, hogy a lóvonat összes ülőhelyeit meg kell venni.

És úgy is történt. A kis lóvonat két forint fejében különvonattá alakult át és sebes vágásban hajtott az alsó-szigetre. A művészoda megkapták a hajót és pontban érkeztek a kilenc órai próbához.

Akárhányszor úgy járt a szigeten néhány orvosostanár is. Gyakran néhány becses emberélet függött attól, vajjon ez a lóvasut eléri-e az egy

órhossz-különbséggel elindult hajót, a mely néha vagy maga készt le, vagy pedig az utas.

Ezek az igazán kecses új hajók csak most felelnek meg majd hivatásuknak, a mikor hidon át is járhat a közönség.

A kinek dolga lesz, avagy kevés ideje, az bizonyára mind a hidon jön át.

A ki pedig ráér arra, hogy a fedélzeten friss levegőt szivjon, az hajón jár ezentul is.

	Iktatószám	Budapestre vonatkozó ujságcikkek		Osztályozás
				Tárgy
	Szerző			Hely
	Cím			Idő
	Forrás:			Személy
		(Hely)	(Idő)	(Köt. v. füz.)
				Helyszám

1.

A Margitsziget mostani átalakulása föltétlenül elő fogja idézni a kutya-kérdést. Eddigelé ilyenféle kérdés nem izgatta a lelkeket. Mig más fürdőhelyen azon vitatkoznak, hogy szabad-e kutyát vinni a színházba vagy nem, itt ez szóba sem jöhet, mivel itt élő kutyát a szigeten még nem láttak. Ebben a tekintetben a Margitsziget teljes ellentétje Konstantinápolynak. Türr tábornokné, született Bonaparte hercegnő, azért hagyta el huszonnégy óra alatt a szigetet, mert kedves kis kutyáit kosárban elzárva kellett tartania. Itt kutyaugatás soha sem zavarta az ideges embert vagy a nagy beteget. Csak néha-néha, a mikor az éj ködje ráborult a szigetre, hallatszott át néhány inséges upesti kutyának a csaholása. De most mi lesz a kutyákkal, ha a hid megnyilik? Mert a vizen eddigelé egyetlen egy kutya sem uszott át. De a hid ellen védekezni kell, mert néhány okos eb csupa merő kíváncsiságból okvetlenül át fog surranni a szigetre.

De bizonyos az is, hogy a sziget, mint fürdőhely, egészen más jelleget ölt magára. Az ugynevezett benszülött fürdővendégek, a kik hosszú, hosszú esztendőök óta ott laknak, fáznak már most is attól a naptól, a mikor a budapestiek gyalogjáró berohanása megkezdődik. A benszülöttek egyszer s mindenkorra elvesztik remeteszerű nomádéletük

boldogságos jellegét. Megszűnik a kedves falusi szokás, hogy a kik a fővárosba tévedtek, már este tiz óra előtt kell, hogy visszautazzanak, mert akkor már csak csolnokon jöhetnek haza. Este tiz óra után pedig oltogatják a petróleumlámpákat. Haza kell menni aludni. Soha itt kikapós ember nem tartotta ki tovább egy hétnél. Szalmaözvegy embert pedig soha nem látott a sziget. (Éjjel sem be nem mehetett a szigetre, sem ki nem jöhetett onnan.) Vége, vége a benszülöttek örömeinek.

Jön a gyalogjárók inváziója, a mely elől ugy fognak elbujni a benszülöttek, mint Amerika őslakói Kolumbus Kristóf elől. De nemsokára mégis látják, hogy a nagy sokaság még sem fog ártani a szigetnek, mert az unalmat is végképp megszünteti. A benszülöttek is örömmel fogják megszokni, hogy szép nyári éjszakán éjfélkor is hazamehessenek a fővárosból.

Éppen száz esztendeje, hogy a kis ősparadicsom még csupa vadonat volt, mig József nádor a teljesen elhanyagolt és kaszálónak lesülyedt Margitszigetet tündéries parkká át nem alakította. József, a mi népszerű magyar királyi hercegünk, a hetvenes évek elején a Margitszigetet nemcsak üdülőhelylé, de nemzetközi fürdővé alakította át.

Azóta idegen nem hagyta el Budapestet a nélkül, hogy a szigeten legalább is egyszer meg ne fordult volna. Arany János az ő tölgyfái közt írta a legszebb verseit és alig van költő, a ki hangulatos versben a szigetet meg ne énekelte volna. De eljött a villamos korszak, az új időnek egész más és követelőbb igényeivel.

A főváros búbajos menyasszonya, a Szent-Margitsziget meghódolt az új korszaknak és megengedte jegyesének (egész Budapestnek), hogy vizen és szárazon bármikor hozzáférhessen.

Salamon Ödön.